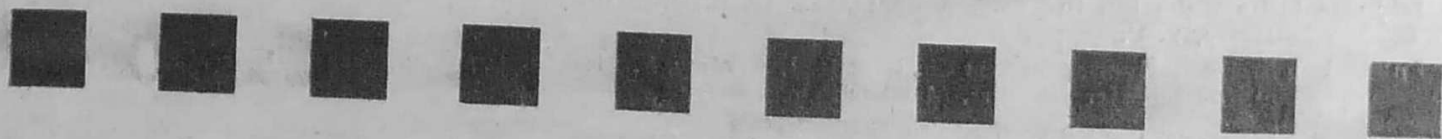

Feiz-ha-Breiz

EBREL 1927

Hag e vefec'h 'vel eur wezenn, hep deliou glaz na frouez,
Dre zour nerzus ar binijenn, c'houi a vleunio a nevez.

FEIZ HA BREIZ

- EO
- KOZA
- KAERA
- HA MARCHADMATA
- KANNAD MIZIEK SKEUDENNET
- A CHELL KAOUT
- AR VRETONED

FEIZ HA BREIZ a gav der zigor e kement ti kristen e vez komzet ennan brezoneg.

Er bloaz 1926

FEIZ HA BREIZ EN DEUS EMBANNET :

- Sklerijenn war Vreiz, gant E. ar Moal.
- Kentelioù d'ar Merc'hed, gant Tintin Anna.
- Prezegennou, gant J. Buleon, J. M. Breurec, P. Thomas.
- Kelennadurez kristen, gant an A. n' Eskob A. Duparc, Y. Uguen, Ronan ar C'horr.
- Istor Breiz ha Buhezioù tud vras a Vreiz, gant G. P. J. Buleon, Anna Sevellec, Y. M. Coadou, F. Mevellec, Y. Uguen, Y. V. Perrot.
- Enklaskoù ha Kenstrivadegoù, gant Ch. Lemarie, J. A. Mary, L. Bleunven, L. ar Goff, Yann an Dantec, Jakez Doumpap, Anna Youenou, Hervé ar Bras, March'arid Gourlaouec.
- Keleier, gant J. Kerrien, Y. Brochen, Y. Perquis, P. Guillou.
- Peziou-e'hoari, gant Dir-na-dor.
- Soniou ha Gwerzioù, gant an Tad 'n Helgoualc'h, Paotr Treouze, Job ar Bayon, Jak ar Marechal, J. M. Breurec, Yvon Kerouedan, Kergroz, Hal-Wyn, Ab-Sulic.
- Marvailhou ha Romanchou, gant C.C.C., Mabig Breiz, Breizadig, Melegan, Loeiz ar Floch, Dir-na-dor.
- Studiadennoù war ar yez ha barnedigezioù war al levrioù nevez, gant F. Vallée, Y. Uguen.
- Taolennou ha skeudennou, gant L. ar Guennec, Janed Malivel, Yvon Floch, O. Pauvert.

BRETONED, SKIGNIT FEIZ HA BREIZ en dro d'eoc'h, ha sankit ar wirionez-man doue en ho spered : el lec'h ma vale ar brezoneg e vale Breiz ; el lec'h ma ne vale ket ken'ar brezoneg, livirit ar pezh a geroc'h, eno, ne 'z eus mui, eus Breiz, nemed ar skeud ha netra ken.

Setu amañ an dek parrez a zo bet lennet ar mui a FEIZ HA BREIZ enno edoù ar bloaz 1926 :

1 - Sant Pabu	3 - Plougin	5 - Sant Divy	7 - Goulec han	9 - Lannarvily
2 - Kernilis	4 - Treouergad	6 - Lok-Brevaler	8 - Plougerne	10 - Ar Vourc'h Wepp

Enor d'ar parrezioù-ze a zalc'h, daoust d'ar gwall avel, kersouñ ha ma reont, banniel Feiz ha Breiz en e zao ; enor d'ezo ha trugarez

Er Bloaz 1927

FEIZ HA BREIZ a vezo kalz kaeroc'h c'hoaz; kreski a ralo eus an hantec; e vint a vezo an hini a voe roet d'ezan pa voe krouet, er bloaz 1865, hag a vras eped 19 vloaz. Digor e vezo n'eo ket hepken **D'AR PEVAR BREUR**, da lavaret eo da vrezoneg Leon, da hini Treger, da hini Kerne ha da hini Gwened, met ivez da hini Bretoned Breiz-Izel o deus rannet dekdi brezoneg, nann, siouaz, war harlenn o mammou, met e levrioù; daoust da-ze, gwelid a reoc'h, e ouzont en em denna gant ar brao bras, hag bep diaz Breiz a ouzo en em glevet eus an eil penn d'egile da Vreiz ha n'o devez ken strez nemed eur feiz, eur yez, eur galon.

FEIZ HA BREIZ a ralo **TRO VREIZ**; embann a ralo, gant taolennou dispar, studiadennoù war hon Iliz-meur, hor chapelou, hor c'halvarioù, hon tenorioù a bep stumm hag a bep danvez; padra a vezo gantan da ober eul levr evel ma n'eus ket bet moulet c'hoaz hini ebet ker kaer e brezoneg. N'eo ket 40 skrivagner eo a skrive ennan er bloaz 1927, met 50, da nebeuta.

Daoust da-ze e vezo ker marchad mat ha biskoaz. Da gemeret, en hor mouleze pe en hon ties-gwerz, diouz an niverenn, ne gousto nemet 4 real hepken. Da gemeret, diouz ar bloaz, pa ne gemeret nemed eun niverenn hepken, eo 13 lur ha 10 lur hepken, dre bez, pa gemeret da nebeuta 5 niverenn.

KOUMANANTIT DA FEIZ HA BREIZ - HIZO KENTOC'H EBET MARCHAOZ

O kas ar priz anezan hag hoc'h adres, dre ar post, d'an A. Geogelin, 4, rue du Château, Brest, C/C 44.40, Rennes. Kenavo, lennerien vat ha krenvroz ker, ha bennoz Doue d'eoc'h.
Plougerne, d'an 8 a viz Keru 1926.

Y. V. PERROT,
Rener « Feiz ha Breiz ».

Ma karit ho pro evel ma livirit

LENNIT

SKIGNIT

HĀ MIRIT

Feiz ha Breiz

KANNAD MIZIEK AR VRETONED

Evel an holl draou kaer all,

Henman, evit kosaat, ne gollo tamm ebet e dalvoudegez.

Skridou a gavoc'h ennan ha ne vezont embannet nemet pennad er miz-man, pennad er miz-hont, evel roman nevez ar skrivagner brudet Dir-na-Dor.

Dismantr Jerusalem

ha

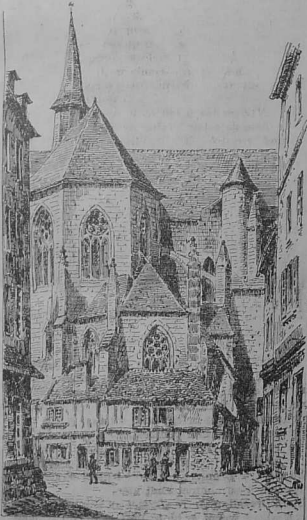
Tro-Vreiz

Kemerit hen, eta, bep miz, ha goude beza e lennet, mirit hen e korn hoc'h armel ; divezatoch ho pugale vihan o do plijadur ouz e lenn. Lakit ar re n'hen anavezfen ket c'hoaz d'e gemeret. Da bep pobl eo lenn hag harpa he yez.

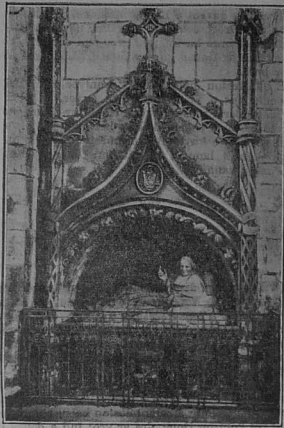
D'eomp ni, eta, Bretoned eo lenn hag harpa hor skridou brezonek.

E diabarz an iliz, ar pezh a sko da genta al laged eo bez sant Gwilherm, ar gouloù o skedi en dro d'ezan, dalc'mat. Gwilherm a deus er bed, e Sant-Alban, diou leo hanter diouz Lamball, er bloaz 1184; hen eo a lakeas en donar maen kenta an iliz veur a welomp c'hoaz; mervel a eure er bloaz 1224, hep bez gallet dont a-benn eus e labour, met lavaret en doa e peurlch'raje e iliz-veur, *« non pe es-uro, ha der'chel a reas d'e c'her, rak kement a vuzudou a c'hoarvezas war e vez ma lakeas Innosant IV e ano war roll ar Zent er bloaz 1247; gant profou ar bardonerien a deus d'e bedi e c'hellus an hini a gemeras e garg a eskob war e lerc'h, peurlch'raje ar vali el lec'h m'oa bet sebeliet. O lenn enklask ar prosse grand evit e lakat war roll ar zent e welomp e roas ar gwelet da elciz a re zall, ar c'hlevet da elciz a re vouzar, ar c'hoiz da elciz a re vul, ar c'herzet da elciz a re zounnet, ar pare da elciz a glanvourien hag ar vuhez zoken da veur a hini maro.*

Keur an iliz veur a zo bet graet er XIV^{em} kant-ved; war vegellou ar volz e weler skoued Guy a Vonfort, eskob er bloaz 1353. Adreñv keñ an aoter vras, ehanz treid sant Stephan e weler skouedennet, en eur tu, diou c'had, en o neiz, hag en tu all, eun anezez hag he hini bihan o peuri, peb a

He veur sant Brieg, diouz an a-drav.

Bez an A. de la Romagère 1817-1841.

gloc'hig ouz o gouzoug. An eskob Jaffrez Rohan, a zavas, vardiou ar bloaz 1375, eur chapel d'an Itron Varia — N. D. de la chereche — a dreñv keñ an aoter vras, hag a lakeas olier eur volz war ar chapelou krouz e weler warni c'hoaz eskouejou. En dro d'ar c'heñv e kaver eur chapel all diar, Werchez, — N. D. de la Blanche, savet ar bloaz 1329 gant Blanche d'Azangour, c'hoar an Aotrou d'Avangour, a oa neuze eskob e Sant-Brieg; chapelou all c'hoaz a zo eno hag a zo bet savet vardiou ar bloaz 1480 gant an eskob Kristof Penmarc'h eus a Zant Fregant e skouejou a weler c'hoaz war ar volz.

E tu ar c'hrestez, en traon d'ar chapel krouz, emañ chapel ar Zakramant a zo emañ bez sant Gwilherm; Yann Prijant, ginidik, a greder, eus a vaner Krec'hkelenn, e Gwikourvest, eskob e Kastell-Paol hag hanvet goudeze da vont da Zant-Brieg, er bloaz 1450, eo a reas sevel ar chapel-ze; gwelet a rear e skoued a-zioch an nor a zigor war an derezioù da vont da leordi ar chaloniad. Olier ar C'hastell leonad evedan, ginidik eus a Landunvez, hag eskob war e lerc'h, a zo e skouejou ivez war veñ-vegel ar volz. Keñ an aoter a zo bet kizellet, er bloaz 1706 gant ar c'huzeller brudet Corlay eus a Gastellaudren ha kalz a zo hag a lavar eo e gaera pezh-labour; ar pezh a ziskouezer emañ eo an Ael Gabriel o lout da gemenn d'ar Werchez Vari e vezo mamm da Zoue. E chapel ar Spered Glan emañ ar maen-font. Bal greiz an iliz, a zo bet adsavet en XVIII^{em} gant eun eskob ginidik eus an Auvergn, Louis Fretat de Boissieu; distar ha paour eo da welet, sur a-walc'h, e skoaz ar

c'heñv; met an eskob a en em ziezias c'hoaz kalz evit he sevel hag anez ma voe brokus, en e genver, ken ne vije deuet a-henn da bae e labourerien.

Sant Gwilherm, maro d'an 29 a viz gouere 1234 a voe lakat war roll ar zent d'ar 15 a viz ebrel 1247. Hen eo kenta breizad, bet embannet e zantelezh gant ar Pab; e vez koz a oa bet savet er bloaz 1470; e vez neuze a zo bet savet en amzer an Aotrou 'n eskob Fallières; warnan e weler, daoust pegen ubel ha peger stank eo an dreñv a ra an dro d'ezan, an eskob santel hag e ziaouarn kroaziet.

Eur maen-bez all, gant eur skouedenn warnan, a gaver eno c'hoaz hag eo hini an A. 'n eskob Andre Le Porc de la Porte, maro er bloaz 1632 ha bet sebeliet, da genta, e ti an Ursulinezed; digaset eo bet eno er bloaz 1833 ha lakat war bez an Aotroued Boisselin. An eskob Iouer Jacob, maro er bloaz 1801, a zo harp, en nor a zo da vont er c'heñv, pa 'z aer emañ diouz an tu kleiz; eur maen marbe du, hep ano ebet, a zo warnan; gourvezet eo bet eno harp ouz reilegou unan a oa bet eskob en e rak, an A. Thepault ar Breignou, bet ganet e Montroulez, er bloaz 1703 ha maro er bloaz 1766. An A. Caffarelli, a voe eskob warlerc'h an A. Jacob, a zo bet sebeliet e bez an A. Denis de la Barde, eun eskob all maro er bloaz 1675.

Oc'h oher tro an iliz veur e kaver c'hoaz bez an A. 'n eskob Mathias Le Groing de la Romagère, ginidik eus a eskopli Moulins ha maro er bloaz 1841. Ar bez-ze a zo bet graet gant ar c'huzeller

brudet Oge. An A. de la Romagère a oa bet en amzer an Dispac'h, o verzeria pell hag hir amzer, war goz listri Rochefort.

Kaout a rear bez an A. Le Mée 1841-1858 a gent-pennas e iliz hag a zavas eur c'hloerdi nevez, lae-ret, siouaz, abaoe; bez an A. David, — eur gall, eus a Lyon, mignon bras ar Vardez, 1862-1882 — hag a zo bet skouedennet warnan ker brao e benn, leua a vadelez hag a spered, gant Chapuis.

Ar gador-brezeg a zo eus ar XVII^{em}; armet an ogrou a zo kosoc'h hag a zo bet kizellet gant kalz a ijin. Etouez an taolennou kaera da welet e c'heller lakat ar c'huzeller livet gant Jouvenet ha daou diskleriet war unan anezeo.

Ma ne vir ket an iliz veur bez sant Brieg, — a zo bet dismantret abred, da gredi eo, — e vir, da vihanan, eun nebeud eus e reilegou; ar re a rea Tro-veuz a bede kalonek dirazo hag a-raok mont pelloc'h e tiskenment betek Itron Varia ar Feunteun savet a-zioch elcennenn Porz-Aurel, el lec'h m'en doa sant Brieg, rakal m'oa digouezet er vro, savet e genta Penit. Eur feunteun gaer a oa eno gwechall, savet e mein kizellet ker kaer hag hini ar Folgoat; an dispac'h a zo tremenet hag ar pezh a zo chiomet eus e zilerc'h a zo blonset; daoust da ze e weler c'hoaz, war ar veñ, lera, puchet aman hag anont ha gwecklevi e sav skourrou eus o genta a ra, ker brao ha tra, an dro d'ar wareg savet a-zioch mellezour an dour.

G. P.

He veur sant Brieg, diouz an a-drav.

KLEMMOU AN AOTROU DOUE (1)

AR GOUELVAN WAR GORF AN AOTROU KRIST

(Divar eun daolen graet e Padoua gant Giotto wardro ar bloaz 1365)

O va fobl, petra 'm' eus me graet d'it, ha penaos em eus gallet da zonia kement-se ?

Lavar d'in. Da ziframmet am eus eus an Ejipt, daoust hag an dra-ze eo en divije graet d'it kompenn eur groaz evaloun ?

Doue santel, Santel ha krenv, Santel ha divarv, ho pet truez ouzomp.

Epad daou ugent vloaz em eus da vleitet er gouzerti ha da vaget gant bara an nenv; goudeze out bet kaset ganen en eur vro hag e oa emi douar eus ar gwella ; daoust hag evit hoza bet ker mat-ze en da genver eo ez peus kompennet eur groaz d'az Salver ?

Doue santel, Santel ha krenv, Santel ha divarv, ho pet truez ouzomp.

Petra a oa d'it d'in da ober o'hoaz evidout ha n'em defe ket graet ? Da lakel en eus en donar, evit ar gerra eus va gwintennou ha ne peus roet d'in, en dizro, nemet e'honvoni, rak da deri va sec'hed ne peus kavet ken tra da rei d'in nemet gwin trenk ha gand eun taol goaf e peus toullet kaon da Zalver.

Doue santel, Santel ha krenv, Santel ha divarv, ho pet truez ouzomp.

er mor ruz ha te ez peus va stlpet eire daouarn ar veleien vras.

O va fobl.

Diraont em eus digoret ar mor ha te gand eur goaf e peus digoret va c'hostez.

O va fobl.

Me 'm eus baleet arazouli, en eur goumoullenn ha te ez peus va stlpet da Lez-varn Pilat.

O va fobl.

Me 'm eus da vaget gant bara an nenv, er gouzerti, ha te peus roet stavadou d'in ha taoliou skourjez.

O va fobl.

Me 'm eus torret da zec'hed d'it gand dour skler o lont eus ar garreg ha pa oan diravet gand ar zec'hed e peus roet d'in bestl ha gwin trenk.

O va fobl.

Evid ober vad d'it em eus diskaret rouaned Kanaan ha te e peus skoud war va fenn gand eur gorzenn.

O va fobl.

Me 'm eus roet d'it gwalc'h ar rouaned ha te peus...

ETRE KREISTEIZ HA TEIR EUR

Digouezet war ar C'halvar, Jezuz a voe diframmet digantan e zihad ha noz, evel eur preavig douar, ec'h en em astennas war ar groaz; evit m'en divije nebeutoc'h da c'houzenn e voe kinniget d'ezan eur banne myr-win; e danva a eus, met, en aoun da goll e anaoudege, ne falvezas ket gantan hen eva. Tachou bras a dreuzas e zaouarn hag e dreid; ar wezen ruz hen douge a voe dibradet ha lakel, gant he frouez, da zavel er vamm; an daou laer a voe savet o c'houzouli, harp en e hini, evit lakaat komz blasas da zont da wir: « Ar Mesias a vo lakel war an hevelep renk gand an dorfetourien. »

Hag hen a oa e kreiz: e kreiz etre daou loen, gwechall, e Bethleem, war ar c'holo, e wele kenta; e kreiz etre daou laer, breman, e tal Jerusaleim, war ar groaz, e wele diveza.

Na pebez gwel estlammus an hini a velet ens. Kreisteiz bennak e c'helle bezan; an heol en e wir wella a galle tamm ha tamm e sklerijen evit ma vije eur fallenn warnann.

Ken hubak ha tra Jezuz a lavaras: « Va zad, pardonit d'ez, rak ne ouezet ket, petra reont ! » (1)

O Madeleze sebezus ! petl a ra n'eo ket hepken evit ar zoudarded o devoa e staget ouz ar groaz, met ivez evit ar Juevien ha tud fall an holl gantvelou tremenet ha da zont ha n'int ket evit gouzav ar gwel hepken anezan.

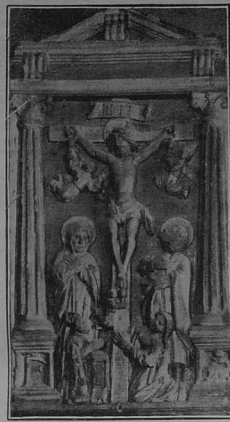
A-zioe'h e henn eur skritell, e hedroeg, e yez e-man, o gresch, yez anavezet gand kalz hag e latin, yez tud Rom a rae o mistri er vro, a roe da c'houzout piou e oa ha perag e varve: Jezuz Nazared, Roue ar Juevien.

Ar vouzveien a jome e tal ar groaz; ehoan a dilent e-harz ar c'houzouli ken na vije maro o zorfetourien en aoun ne deuje unan bennak d'o diskrouga a-raok o zremenn; hervez lezenn Rom, dilhad ar re a veze lakel d'ar maro a oa d'ez; pevar e dant; en em lakat a rejont da ranna ken etrezo dilhad Jezuz ha re an daou laer, met Hor Zalver en doa eur zae, hep gvari, graet d'ezan gand 'e vamm, ha ne c'helle ket ober tammou anez her he c'holl war net; tennet e voe d'ar ploaz her da velet gand piou ez oje.

Emira ma renne ar zoudarded ar pez a oa kouszet gand, e boulin, e oa eno hiniennou, etouez ar bobl munut hag a dole disnegans war Jezuz: « Te, emezo, eo an hini a lavare o as gonest, war da veno, da ziskar Templ Doue ha d'e zevet a-never e tri devez; en em denn a c'halase breman ha netre, mar d'out mab Doue !... » (2)

An darn vrasa eus an dud koulskoule a jome sioul, sechet; an dra-ze a lakae pennoz bras k'er da youchal gwass ma c'hellent, en eur heja o diskoaz: « Saveteit en deus ar re all ha n'eo ket evit en em zavetel e-unan ! Mar d'eo ar Mesias, evel ma lavar ha Roue Israel, n'en deus ken da ober breman nemet diskenn eus ar groaz ha netre karek gantan, rak da deuo 'ta d'hen tenna ac'han p'eo gwir e lavare: em eo Mab Doue » (3).

(1) Lukaz XXIII. 34. (2) Maza XXIII. 34. (3) Maza XXVII. 61.

Ar zoudarded o-man a c'hoaze d'ezan: « Mar d'out Roue ar Juevien diskenn ac'halase breman ! » hag e kinniget d'ezan da eva.

Al laer kleiz zoken a youc'he: « Mar d'out ar C'halist, en em denn ac'halase breman ta ha n' d'az heul ! » (4) Met an hini dehou a gemere truez outan hag a lavare: « Aotrou, n'ann ankoume'hait ket pa vezo c'h digouezet en ho rotanteleze » (5).

Ha Jezuz a lavaras d'ezan: « Hilio en ed-etur o vezi ganen em baradoz » (6). Setu penaos e c'hellas al laer dehou, laer betek penn, evit n'hell lavar ker bras sant angustin, laercz zoken e varoloz.

An denvaljenn a greske; an dud strattulhet o velet penaos e troe annez ar en em dennez; e hant e dreid koulskoude, Jezuz a c'halle gwelet e vamm, Mari Madalen, ha Yann, an abostol munia karek hag e lavaras d'e vamm o tiskouez d'ez Yann: « Maouez, setu aze da vab » ha da Yann o tiskouez d'ezan e vamm: « Setu aze da vamm » (7).

Adalek netre an denvaljenn a wass hag a vennas ivez gallet e Jezuz: « Va Doue, va Doue, emezan, perag ho peus c'houz va dilere ! » (8) ha den goude her c'helljed o lavaret: « O ! na me 'neus sec'hed ! » (9) E gvirionez, dre ma kollit o gwad sec'hed ar re veze staget ouz ar groaz a greske kement m'o laket da vervel; o klevet ar glennadenn-se, ar zoudarded a lakeas eun tamm spoue bet sonhet en eur banne gwin trenk e beg eur skoure hag hen louskerkent: « Ena graet ganen pep tra ! » (10). Distaga a eure eur youc'haden vras ha goude ar c'houzout-mant: « Va zad etre ho touarn e c'houc'hemenn va ene ! » (11) e lezas e denn, hag en doa dalc'het sonn betek netre da gouez hag e tennas eun huadenn all: tremenet oa.

Noz du oa war menez Kalvar, e Jerusaleim, er Jude ha dre holl ha d'eo nemet teir eur. Pallenn bras an Templ a en em rogas dre an hant; an donar a gressas; ar vein a fraillhas; tud santel maro petl a oa a en em ziskouezas e Jerusaleim; Juevien deiz a grene gand o c'haez hag a skoe war o c'halon; ar c'hanterenn e-man o tiskenn eus ar C'halvar e ker a lavare: « Hep mar bet, al den-man a oa dilamall ! » (12).

Ar bet a-ber a oa e kanv da vab ar baradoz.

(1) Lukaz XXIII. 34. (2) Lukaz XXIII. 34. (3) Lukaz XXIII. 34. (4) Yann XIV. 26. 37. (5) Maza XXVII. 65. (6) Yann. XIV. 26. (7) Lukaz. XXIII. 46. (8) Lukaz. XXIII. 47.

LEONIZ, da zul ar C'hasimodo a-zeu eo eman bodadeg vras ar Gatoliked, e FOLGOAT, n'hen ankoume'hait ket !

Savet eo eus a varo da vec, Alleluia !

e zaouarn; douget o devoa, war o diskoaz, betek al liorz, ar c'horf leun a c'houllou, a c'hwad, a boullfrem hag a c'honezenn. Dirag an Itron Varia, kalonek ha glacharet, gant skoazell ar Merc'hed Santel, o devoa diskoimet ha kribet ar lileo hirr speget gand ar gwad ha klizez an daoulagad; gant dour ar puns ha gand o daerou o devoa gvalc'het ar c'horf hag e lioret en eul linsel nevez a oa fuilhet warni kant lizir myr hag aloes; goude beza rodelllet eur maen braz da stanka dor ar ar bez, ez ajont kuit, diouz an abardaez, ken doaniet holl, ma venent koueza, pa zigoueze gand o zreid steki, hep gouzout d'ezo, ouz mein rodell ar wenojenn.

D'ar zadorn, dez bras Pask ar Juzevien, ne deus den wardro ar bez, met antronoz, d'ar zul, kerkenet ha sav-hool, abred, abred, Mari Madalen, Mari mamm Jakez ha Salomea a gerze etretek al liorz, emtrez en o c'halon, daerou en o daoulagad. Podadou c'honez vat ganto, etre o daouarn, da valzami Jezuz. Met eun Ael, ker gwenn e zilhad hag an ereh, a lavaras d'ezo: « Jezuz, an hini a glasket, n'eman ket aman, savet eo a varo da vec, evel m'en doa lavaret; en ho raok e vezo er Gallie hag eno her gweloc'h, alleluia, alleluia. »

Trech eo bet Jezuz da fallagriez an dud; kaer o dez bet ober d'ezan gwasan ma c'hellent n'int ket bet evitant; trech eo bet d'ezo: Gwener ar groaz eo bet o dervez; ar Zul Pask eo dervez Jezuz. Da gwen ar deiz-se, nag a galonou a drid dre garantez evitant; an dour e-unan a wisk e zilhad kaera da gana e veuleudi; ar pezh a zo glas, n'eo ket bet biskoaz ker glas; ar pezh a zo alouret, n'eo ket biskoaz ken alouret; ar pezh a zo skler, n'eo ket biskoaz ker skler; dre holl eman ar c'han, hag ar c'hleier, o seni eun eil tour d'egile, a ro da c'houzout d'an holl eman Jezuz o sevel eus a varo da veo e eleiz a eneo kristen, Alleluia, Alleluia!

Naontek kant vloaz a zo m'eman an dud fall oc'h ober gwasan ma c'hellent da Jezuz; atao e kaver Judaez d'her gwerza, dre eur pok; Pilate, d'her c'has d'ar maro, en aoun da goll o c'hargou, mevelien da skei gantan diwar e voch, evid plijout d'o mistri; ailloned, a vil vern, da dufal war e benn; skried ha pharisiand, adroned dre zindan, o lakat pennadou er holl d'e stleja d'ar maro!

Kaer o devoz ne vezint ket evitant; pa gav d'ezo eman er bez evid atao eman a-zivoc'h o fenn beo huhez-ke o sellet outo hep m'o gveffent.

Gwener ar groaz eo dez ar gwir flastret dindan an treid; sul Fask eo gouel ar gwir trech d'ar bed!

Kleier skintin Pask, sonit pell ha sonit kaer, da laouennaat an dud hag ar hoblou a zo er gwask; an Aotrou Krist a zo savet eus e vez, Alleluia! Alleluia!

Yo! e gwirionez, savet eo, Alleluia, Alleluia!

Ahaoc ar gwener da noz edo gourvezet, dindan ar roch, etouez ar c'honez vat, Joseph ha Nikodem a oa deuet a-benn da lemml an tacho eus o dreid hag eus

DISMANTR JERUSALEM

Lia ne da tamm he sonj gant he breur, Mel kerken, e savas ar goullenn-man eu he spered: « Petra a lavaro va breur eus va gwelidigez? » Hag o teuas er-mez eus he c'hamb, he c'halon o lammet en he c'hreiz. Azer a distajas outi hag he brietas gant tenredigez.

— Ah! seblant vat, emezan; mar daut ken yach ha ken diskiz evel m'eo luf ha fresk da viskamant!

— Diskuz ou! emezi.

— Doare nec'het a gavan 'zo warnout, evelato... D'arost hag eur c'helou fall bennek oc'h eus bet...?

Sonj Herodez a deue d'ezan.

— Te a lavare d'in n'az pos gret nemet eun hun? — Gwir eo, met va hun a zo bet kentoc'h eus hunvre, pe, evit lavaret gwell, eur veledigez eo an eus bet... Gwelit em meus... ar Mesias nevez ganet... — He monez a gomas o listaga an tri ger diweza. — D'e dro, Azer a chomas diabar. — Ha kement a levez, emezi, an eus gouzout evit epad va novez, ma 'm eus ranket gouela, rakal pa 'm eus klevet, ha netra ken, an hano anezan, gouela gant keuz ha gant estlamm!... Ha te lavar 'z eus bred eo ganet?

Kelou ebet! emezi; n'am eus gwelid na klevet den, abaoe m'oum bet en em d'adlet da gonsket, dech da noz!

— Trouz ebet n'en deus da zihmet er beure-man? emezan, seferad.

— Trouz ebet!

— Brudou Bethleem, kniskoude, n'o deus ket lavet epad an noz, hag er beure-man... N'ech euste ket klevet, emezan, ez eus ganet eur Mesias?

He gwelid a reas neuze o c'hench lian hag o ehom mantret holl, divalvennet he daoulagad, spouron ha levezet mesket war he dremm, demigor he gouel, evel da gomz, hep ma ranne gir.

Gwelit em eus eur ar Mesias nevez ganet

— Oh! emezan, arabad d'it bezan ken strallhet se! Me lavar ez eus ganet unan, met marizez ez eus ganet daou!

Hag en em lakas da c'hoarzin.

Lia a gasas he dour d'he daoulagad hag a guzas he dremm. Daerou puilh, ne oute eus a belec'h, na savet d'ez en eun trol, ma redent a-dreuz d'he bized. Komz Azer en doa evel distan- ket warno hag o doa, plou oar? en em zastumet a kerz an noz, ha bremen ne oa ket ken evit o mird. Mezek an tamm anez, dre ma c'helle an holl he gwelid o outa, e reas sin da Azer da zont ganti en he c'hambre.

Pesot nevezint 'zo ganez? emezan, gant eur vouez enkreget bras. Ober a reas sin d'ezan da c'hedal ken m'he dije gallet stanka war he daedou. Chomet 'n e zav en he c'hichen, hen a zelle talarok outi ha ne oute petra da zontal. Goude eur pennad, he gwelas, evelkent, o trei outan adarre.

— Ah! emezi, gant eur mouezhoarz henvel ouz eur bur-hool goude eur gaouad gho, pesourt talvoudigez he deus a wechou eur gomz hepken! — Ober a reas eur poz: N'ouzout ket, emezi, petra 'zo c'hoarvezet ganez fenez?

Ne respontas ket nemet goullenn diganti: — Kont d'in da veledigez!

N'ho c'houez, he daouarn kroaziet, en em lakas hi neuze da zisklari- rian d'ezan an hunvre burzudus, he sellou d'ez en he raok, evel ma dremenje dirazi a-nevez, ar pezh a zerevelo. Azer a zelaas hag a zelle vezz outi.

A-nebeudou, he dremm a deus da splannaat, evel pa vije bet eur goullou o paran, en he di- barz; he c'hoarzo a deus da vevan enfant hag a gomas stank eus he ger-rou. Ha neuze souden, oc'h estennas he diou- vrec'h, 'vel m'ho devoa gret, e diboun he hunvre, hag, evel ar gomz, he daedou eo a strinkas adarre henvel ouz eur berrad arne.

Mantret holl, sebezet, evit gwir, Azer zo gawe ket eur gor da respont. Neuze 'la, he devoa gwelid ha klevet en he c'houz ar pezh o doa klevet an vevadegon hag ar pezh o doa gwelid gant daoulagad digor ha d'uz mat. Hag aman, n'helle ket benan.

E gwirionez, nevezint ez eus en eun in bennek, nemet spered Azer en em zav, holl a-bez, a-vele d'an diouganou-man hag a denn da rei da gredi e vele ganet fenez war ar plouz, en eur c'hraou, ar Mesias zed- det abou pevar mil bloz. Despener pold Israel ha Roue ar bed holl!... Nann! nann! pell pell diou- dan, seurt sorc'hennou, tra ha n'hell diouan nemet e spered merc'hed ha pastored!

Gant eur jesir l'ep hag eur vouez c'hara, e ra da Lia sevel diouz he c'hoaz:

— Deus, emezan, mo a va a ziskouez d'it da Vesi- as!...

Ambiorix ha Domitillus, heiget ma out, war an

laol, gant diskredoni Jonathan hag e vignoned, o doa en em dennel, en eur ziviz, erméz e gêr Bremen, o c'halonou a oa enkreuzet meurmet. Ezomm o doa da ziret, etrezo o-daou, war an holl destenion o doa c'riet d'ezo kuitaat o c'hetet ha kêr Rom, treuzi ar mor, hedan aochou ar Grés, redek dre holl an Ejipt, evit klevel, dre c'henon ar gwizieka hag ar fura etouez ar poblou, o c'hredien diwarbenn amzer da zont ar bed.

Ar Cheik Ambiorix en doa, da zentañ, lavaret, ke-navo d'e Arvorig, gant ar c'hoant-ss, dastum skiant, furnez, anaout ar Wirionez, en eur glask roudou ar Zant, ar Roue, ar Prins bras diouganet ha gedet dre holl. Dont a reas da Rom, kreizenn ha sklerijenn ar bed, en ali kaout eno eur c'helou bonnak anezan; hag eun deiz, Domitillus hag hen, azezel kichen ha kichen dirak kador eur fillozof brudet, o 'n em zantoul douget an eil daved egile, a reas anaoudegez hag a deuas hep dile da vezan migoned. O-daou war an dro, en em rojont da zereñt Jehovah, Doue ar Juzevien, hag o trojont kein da Jupiler, Appolo, hag an douen all. Foulzel neuze gant an henvelep youl, e oant el da redek henchou ar bed, an henhou-ze bet digoret gant dour ar Romaned ha frankiz, drezo, da vale e pep bro eus an douar.

Shudiel o doa, e Rom, ar zeblanchoù a roe da gredi e oa eur rummad nevez e gantvejou o vont da zigeri hag eur ouenn dud heb he far o vont da ziskenn war an douar. Klevel o doa eus genou Virjilius, koulz lavaret, pebez krounder, a dilee dont da gloza an amzer c'haro galvet e oad an honar » ha da lakaat da ren oad aour an evurusted hag ar poc'h... Gouzont a reont e oa lavet an diouganou, ken stank betek neuze, evel pa vije war nez dont an Hini a oa bet keil diouganet... En kement bro e oant tremenet, zeblanchoù all a oa dilee da gredvaat o c'hredon ha da greski o fizians. Brud a oa e pep lec'h e llec eur Zalver genel en eur vro vihan ha dister, warzu ar zao-heol, ha leorjou ar Juzevien e oa skrivet fréz enno ano ar gêr a dilee ser-vijout d'ezan da gavell...

Pebez levenez evit an daou glasker pa en em gavjont dirak kêrig Bethleem, an hini o doa lennet he ano pa ziongané ar profed pelec'h e c'hanje ar Mesias, Eur' heol dister, eur gêr dister, hag er gêr-ze, eil lec'h disteroch c'hoaz, daoust ha gwir e vefe e tere ouz ar Zant, ar Prins, ar Zalver, kemend-all a baourentez? Hag ar Juzevien, ar re a oa bet dibabet da rei ar vuhez d'ar Mesias, a respontie ne oa nemet sord'henn diboull kemend a dec'he digant ar menoz o doa krouet en o spereñt hag a rê gant ar Mesias eur roue. Roue ar rouaned ha trec'hour an holl dre'hourien. Hogen, piou a oar, gwelloc'h eget, petra 'zo skrivet en o leorjou sakr? Kerzet o deus Iel, a-viskoaz, ouz ar gon-lou, pa oa ar re all en denvalijenn; piou a c'helle enebi ouzo ha dont aze, en o c'hêr, d'ar mare ma tie o sperejou bezan heuzet er sklerijenn, dont da lavaret d'ezo: « Fazio a rit! Ar gwir Mesias n'eo tamm c'bet an hini a c'hortozil! Me, ar pagan a zisprizit, ma ne garit na dibri gantan, na stoka outan penn ho piz, me eo an hini a anavez ar wirionez hag he disklerio d'feoc'h? »

Ambiorix ha Domitillus, pa gredas d'ezo bezan arvu er pal, a zant evit ar wech kenañ, arvar ha difizians o 'n em zitan en o c'hreiz, el lec'h ha d'an eur ma sonje ganto bezan karget a levenez hag a fizians!

Ha koulskoude, eme Domitillus, penós e kavrit-hu an dras-man: E Rom, ez eus eun impaler, hag e plez ar hed holl dimantan, eun doue hag e stou holl bennou ar grouadrien dirazan, ha seth e vijemp deut ni aman da glask eun all henvel outan? Daoust hag eur Mestr henvel ouz Agostus hon deus ni mall da gant?

— Dizroomp! eme Ambiorix; dizroomp davelo, ha neuze, klaskomp anezo betek poull o c'halon, rak aman, e gwirionez, red eo d'emp... « nenn pe vezuil »

DIR-NA-DOR.

Ar Breizad

*Da c'hizioù e dud koz, start betek ar maro;
Didrouz hag amzerier, diehoant da velet bro;
Dijal hag hep ezomm, piniatik gant netez;
Gant an nebeud en deus e ra vad d'an nesa;
Kalet ouz ar poanion, ampart e pep labour,
Ar Breizad ve diclamm, ma n'evie nemet dour.*

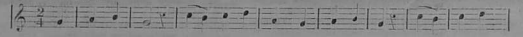
Kervennic.

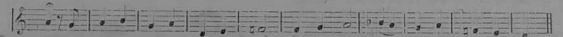
AR GWENNILED

Ter ha leunen.

Tre ma c'he-rig hag ar ma-ner, Tre ma c'he-rig hag ar ma-

ner, Eur we-no-jen-nig a ga-ver, Eur we-no-jen-nig a ga-ver.

Tre ma c'herig hag ar maner
Eur wenojennig a gaver;

E kaver eur wenojenn wenn
Zo emni eur wezenn spern-gwenn;

Hag hi karget a vokedou
Hag a blij da vab an aotrou.

Me garfe beza bleun spern-gwenn
Ma ven tapet gand e zourn gwenn.

Ma ven tapet gand e zourn gwenn
Gwennoc'h eget bleun ar spern-gwenn

Me garfe beza bleun spern-gwenn
Ma ven laket war e varlenn.

Mont a ra kuit diganeomp ni
Pa deu ar goanv barz an ti;

Mont a ra kuit trezek Bro-Chall
'Vel ar gwennili o nijal.

Pa zistro an nevez amzer
E tistro adarre d'ar ger.

Pa zav ar bleun spern er prajou
Hag ar bleun kerc'h barz ar parkou;

Ha pa gan ar pinterigou
Kerkoulz hag ar sidamigou;

Dont a ra da heul ar festou
Dont a ra c'hoaz d'ar pardonioù.

Me garfe gwel't e peb amzer
Bleuniou ha festou 'barz ar ger.

Ha gwelet ar gwenniled
O nijal, dre aman, hepred;

M'o gwel'te, laouen, o nijal
Bepred e beg hor chiminal.

Barzaz Breiz.

MIKAEL AN NOBLETZ

1577-1652

Mikael an Nobletz e Douarnenez

AN EKZAMIN KATEKIZ

Evil tizout muioc'h a dud, Mikael, goude beza kalz pe-
det ha plustret, en em eleवास
gant an aotrou person, Yann
Capitaine, diwarbenn an doar
re wella da c'houenn tud
Douarnenez ha d'ober d'ezo
deski o relijion. Lavarit d'ezo
enne ar misioner, e rankit hi-
viziken, diadon boan da jom
hep tostad ouz ar zakraman-
chou, respont d'ar goulenno
a vezo srot d'ezo var ar reli-
jion. Ne vo goulnenn diganto
nemet ar pezh a iliz pep kris-
ten anout : ar misterion bra-
sa eus ar relijion, gourche-
mennoù Doue ha re an Iliz,
ar pelec'h eo latin hag e bre-
zoneg.

An aotrou person a reas
evel ma c'houlnenn digantan
hag a zisklerias ar gado-bre-
zeg e ranke an holl, evil tos-
tad ouz ar zakramanchoù,
mont d'an ekzamin var ar
chatekiz ha kaout en testi-
da verka ont desket a-walc'h
Iliz e kargz Mikael, an aot-
rou Bennek hag eur beleg all
d'ober ar goulenno an eksa-
min.

An dud a oa vel sebetz, pa
vo gwelet Mikael o pigant
er gador vluereh an aotrou person, e N'e ket dies, emez-
an, ar pezh a c'houlnenn diganto. Gant eun tammig
poan e teot bann da zesk misterion ar relijion hag ar
pedennou. Ha neuze, selouti, me ho sikouro. Bep sul ha
gouel e vezin diouz ar mintin e iliz Ploare ha d'ar par-
tinez e chapel santz Helena. Ouzpennez, er chapel-se e
rin skol diou wech bemdez, diouz ar mintin ha diouz un
noz. Kompren a rit ne c'helle ket an aotrou person ober
dishevel d'oc'h ma ra. Eur c'hristen a iliz anout e reli-
jion.

Prezegenn Mikael a reas fizioz d'an dud, ha ne voe
ket kalz o klask emeli. Dont a rajont d'ar skol gategiz,
ha niveruz zoken, eus k'ez iliz ar mision. Kement a deure,
ma rankas ar misioner klask an tu da veza sikouret, ha
setu anan penos e'ch en em gemeras. Ranna a reas an dud,
ar merched, ar gwazed, e bandennou bihan, pemp pe
c'houec'h, hag e lavare d'ezo deski eur gentel pe pur he-
den. Hen a displege bann ar gentel dirazo, hag a lavare :
« Breman lavarit ken etrezoc'h var va lenz, ha bremaek
e teun da velet ha gouzout a rit. » Hag ez ae bann d'eur
vandenn all.

Goude ar brezegenn diouz ar mintin, e c'halve ar re
zesketa, e displege d'ezo eur gentel, ha d'ar partinez, e reo
ontou goulenno dirag an holl, ar respontchou a deus brezo :
« Gwelet, eus ar misioner, n'eo ket dies deski ar relijion. »

A-wechou, e kemere kement a dud hag a oa c'houlen-
nou en eur gentel. Pep hini a zeske mat eur goulen hag
eur respont ha da c'houde o deske d'ur re all.
Mikael ne gemere tamm elian. E'fen deze fin en iliz pe
e chapel santz Helena, ez ae da glask an dud. Pa wela pes-
ketarion o kompenn o ronojion, e kerze d'o c'haout hag e
re d'ezo katekiz epad ma kembl'ent o labour. Mont a

rae dre an tiez da c'houlen
ha dont a rae an holl d'ar skol
gategiz ar re vras, ar re vi-
han, ar zovherien. Hinienn
da lavare a-wechou oa re
bouner o sperd evil deski
kement a draot « Nann, nann,
eme Vikael; sperd a walc'h
hoc'h eus d'ober ho marc'ha-
jou, da baka pesket, da gem-
pen ronojion; n'e ket diesoc'h
deski hent ar zividigez. »

Met setu amañ eur c'hoari
all. Ar besketourien hag an
dud dister divar ar muez, gou-
de beza gromolet eun tam-
mig, o doa sentet ouz o ferson.
Met an dud vras, ar vouc'h-
zien niveruzik ne fellas ket d'e-
zo plega na dont d'an eksa-
min, ha goulskoude o doa ke-
ment a ezomm hag ar re all.
Ober a rajont zoken eur pro-
sez d'an aotrou person dirak
Barner an eskopti, o famall d'e-
zan digas gizioz nevez n'out
anavezet e nep lec'h all. Pe-
tra? emezo. Gervel d'an eksa-
min tud dimezet, tud koz zo-
ken, evel ma vez galvet ar vu-
gale! » Hag e c'houlnennet e
vefe torret al lezenn douget
gant an aotrou person.

Enebourn Mikael a yeas
pelloc'h c'hoaz. Lavaret a ra-
gont e veze kemeret arc'hant en ekzamin ha ne vezet gret
goulnenn ebet ouz an dud a roe kalz arc'hant.

An aotrou person ha Mikael an Nobletz a yeas da Gem-
per da gaout ar Barner. N'o devoe ket a boan o tiskouez
n'oa nemet geier ha fallagriez gant ar re o zamalle da ge-
meret arc'hant digant an dud. Hag evil an ekzamin, an
aotrou person a zisklerias e iliz, evel pastor, rei deska-
durez d'an denved iziet emañ, ha n'en doa kavet netra
gwelec'h eget an ekzamin katekiz. Ar re binvidik evel
ar re haour, a iliz, gaezan, deski o relijion, rak kement
ha muioc'h a amzer o doa. E nebeut amzer tud Douar-
nenez o doa gwelennet en eun doare sonerez o deskadurez
kristen, ha n'oa netra all d'ober nemet kenderc'hel.

Meur a berson all eus ar vro a reas evel e Douarnenez,
hag er c'huzez o fardennoz a zeskas an eur diouz
muioc'h eget n'o dije gret a-hent-all epad o buhez.

Mac'harit an Nobletz e Douarnenez

Petra c'hell ober merched kristen.

Enebourn ar misioner a jome leun a gounnar. Unan
anezo, eun noter, Linnik e hano, a zeskas eus d'ez
di, eur c'heleze en e zomm, da glask e bazi. Eur wech all ez
eus d'an iliz m'edo emi Mikael o prezeg, gant mennozio
fall adarre, met souezet e chomas o welet, eus da henn
ar prezeger, eun ael o tiskenn eus an Nenv hag o pigant
a-nevez evel da ger'hat sklerjenn Doue d'ar beg. Ker-
ent e teus keuz d'ezan hag e c'houlnennas pardon dirag
an holl.

Eun demezell a Romini a gemeras mein leun he za-
vaneher da slapa var ar misioner pa vije o tremen. Met
koueza a reas klav; he c'hellenvel a bannas diouz hanter,
hag e letas da c'houlen knuz digant Mikael he alias da
vont da Gemper da gaout eur medisin brudet. Met, e
lec'h gwelad, e fallas bemdez. Neuze Mikael a lavaras e
pedfe evil, hag antvras e voe pare.

Pevar hañhon fall o doa gret o zomj d'en em zirober
eus ar prezeger o slapa anezan er mor p'e welfent var
ar ribl. Met ne gavjont tro ebet da gregi emañ. Eun all,
eur bourc'hez, Tutek Joum, kounnaret ive ouz Mikael
hag a zifenne aliz duz e vreg mont d'ar prezegennou,
a yeas eur wech evlato d'ez gwelet, evil gouzout petra la-
vare. Gwelet a reas ive eun ael gwisket e gwem a zehou
d'ar beleg. Skoet e spered, e kontas an dra-se d'an hañ-
honed fall, hag holl e teujont da veza mignoned d'an hi-
ni a glasket lam.

Mikael a zendale'he a labour wella ma c'helle hoc'h.

N'oa ket a-walc'h evil Mac'harit an Nobletz. C'houenn
a reas sevel ar plae'ed-se uhel er zantelez. Eun dervez
e kemeras seiz pe eiz anez, ar re a gave gonet da gou-
pren, hag o c'hasas eus eur chatekiz lantel, eus, o veza
act en eul lec'h distro, e'ch en em skourjez ker kaled,
ma so spontet he c'hamaradezeli. Goude ar genteleze, o
lavaras d'ezo; e En Itern ez eus pouzout kruz da c'hou-
Purkator ive d'ar re n'o deus ket peurliet o die da jus-
tis Doue. Iet eo ober pinjenn er bed-mañ er bed all.
I'ilezit eta piljadrerion foll ar bed, ha gret pinjenn evil
beza salvet. » Gounezet e vont gant he c'houzou hag e
kemerjont ar Grouz. Dizezel a rajont o gwialiner, o dan-
telez, o dilhad bras evil o get d'an Itern.

Mac'harit an Nobletz a gavas d'he zikone meur a
vanez all, ha dreist-holl teir anezan, Donnat Rolland,
Klodina Beleg hag Anna Gerandren.

Ar gentel Douarnenez...

an rak netra. Met kaer en doa ober, ne c'helle ket ober
a-walc'h, hag e c'halvas d'ez zikour e c'hoaz Mac'harit,
chonet e Konk-Leon. Houtan, ato santel, he doa kavet
var he hent eun den yaouank, fur ha santel ive, he gou-
lenas da bried. Mac'harit, hep lavaret get na da Vikael
na d'he c'herent all a reas eur bromaesa a briedelez, fi-
zidias d'ez e c'helle sikour gwelloc'h ar bried gant
madon he fried a oa pividik. D'ad a-walc'h o doa o diou,
hag o doa gret o zomj da veza eurejpet e Brest dizale.

Er c'houleze eo e tigozezas gant Mac'harit lizer he
breur. Emechans e kavus dies reseo al lizer er mareze,
met seurt a reas hag e teus da Zouarnenez. He breur,
n'en doa goulskoude klevet netra gant den, a c'houlen-
nas diganti he gwialenn-dimezi. Mac'harit, souezet ha me-
zok ive, a stouas he fem, a reas he gwialenn, a c'houlen-
nas pardon hag a bromaesa ne zistrofe mat da took. Ar
bromaesa a briedeleza a voe torret.

Ar briedeleza a zo eun dra vat. Met eur stad all a zo,
santloc'h e chom gwerc'h, da labourat gwelloc'h evil
glour Doue ha zividigez an enoer. Mac'harit an Nobletz
he doa gwechall gret he zomj da veza er stad-se. En taol-
men e kavas he zomj da henn, ha goude eur pennad, gant
outre he breur, e reas he da jom bepred gwerc'hez, d'en
eun vosta da Zoue. Ien a reas eur vuhz kaled, eur vu-
hez a binjenn. E vit ti n'he doa nemet eun tamm kraou,
ne zebe nemet boued dister, bara heiz gant eun tamm
yod hag eur banne lez. En eun wiska a reas evel merched
Douarnenez, var he c'hoef e touge eur gouriz reu ha teir
gwech ar zizun e'ch en em skourjez. Ha kemeret dez
ar bedenn hag ar binjenn, e'ch en em lakeas ezzevi d'ober
katekiz evel n'he doa gret o lec'h all, ha bann e c'houen-
nez tud Douarnenez. Digeri a reas eur skol evil ar mer-
ched bihan evil deski d'ezo ar c'hatkiz da hent an trou
all. Ar mannon a famih a reus d'he gwelad, hag e kave
an tu da rei d'ezo kentellion fur var o deverion ha var
ar relijion.

Evil distret ar yaouankiz dioc'h an dantou, e vodas,
eur zalez, meur a blac'h yaouank endro d'ez, ha gante
e tanas, e kanas, e c'hoarias d'ar charton, nann gant
arc'hant, met gant spijhon. D'ar partez, arak o lezel da
vont kuit, e reas da bep hini eun aval. Ar plae'ed ya-
ouank a voe louen bras eus o dervez, hag a gonzas en-
dro d'ez eus an demezell an Nobletz, eun demezell eus
ar re wella. Ar plae'ed yaouank a gendeles da zomj
niveruz d'he c'haout da zil. Absent an trede sul, Mac'har-
it a lavaras d'he c'hamaradezeli, goude eur pennad
c'hoari : « Me zo o vont da ziskouez d'oc'h breman eun
dra n'oc'h eus ket gwelet c'hoaz. » Hag o c'hasas da zel-
let ouz an taolennou merket varno hiverzion dizeaz an
den, e Sellit mat, emez : amañ e velot petra a c'hoarvez
gant an doue Douarnenez...

hini o difennet ontou mont da zehou prezegennou Mikael.
Dout da veza intarvez, e'ch en em lakeas d'ober katekiz.
Ne oute netra p'ea em gavas ar misioner e Douarnenez,
nag he fater, na misterion ar feiz, en desped d'he 43 vloaz.
N'e sked Mikael e teus e nebeut amzer da veza desket
bras, desket evel eur beleg, var ar relijion. Bemdez e reas
katekiz d'ar vugale; da zil ha da c'houde e displege d'an
dud vras an taolennou. Mont a rae da velet ar re glav,
hag e lakeas digas d'ezo o zakramanchoù, var o zrem-
van e veze en o c'hichen.

Klodina ar Beleg a oa eur vare'haudourez pinvidik
a-walc'h, met eun tammig hor'chus evel peurlitras ar vouc-
chizien a c'houmit kalz arc'hant. Kavout a rae an dilhad
braso. He zi a reus mat, met ne zomje ket kalc en de ziv-
vidigez. Ne anavezet ket he relijion. Digemeret a reas ar
misioner en he zi, e kiribaz ar Pur-Riz. A'chano Mikael
a gave tro alies da bignat e bagou ar besketourien evil
kont ganto hag o chleim. O klevet Mikael, o velet pe-
ger santel ou, Klodina a voe souezet hag a c'houleas
amout mat ar relijion kristen. Ar sklerjenn a ziskennas
en he spered, ha bann e teus da veza desket a-walc'h
evil gellout ober skol d'ar re all. O veza ma anavezet kalz
tud, e reas muioc'h a vol. A vandennou e brent d'he
c'h'blev o displege an taolennou. Ne veze ket kavet a diez
bras a-walc'h evil digeneret an holl, hag e veze rei boda
an dud e lizuzon pe var ar plaseennou.

Gwelloc'h c'hoaz. An diou intañvez a yeas d'ober kate-
kiz tro var dro, betek pemzek leo diouz Douarnenez. Ar
pardonion, neuze evel hierio stouaz ! a veze re alies sta-
betz gant c'hoarion dirago. Goude an oisou, goude ar
brossion, e veze dantou, hag ar vevanto o tont da hent,
e veze gret kalz pe'chejou en diez ma vije rei beza sant-
tel. Klodina ar Beleg a yeas d'ar pardonion, nann hep-
ken evil pe'ed, met dreist pep tra evil kaout tro da skign
deskadurez kristen. Pa veze goulnenn diganti petra a oa
a nevez, o responte he doa kelerer a bria da lavaret. Hag
displege an taolennou, hag o slage ouz eur voger pe eun
merched dirag eur beleg a rae goulenno ouz hag hi
a displege ar pezh a oa merket var an taolennou. An dan-
serion a doste d'o zro hag a glevet kentellion talvoudus
niveruz.

En eur vont hag en eur zont he doa gwelad e korn an
hentchou kruazion diskaret. Eur zorsere eus ar vro he
doa lavaret d'an dud ez oa tennozou knuz dilhadou, hag
an dud o doa toullad da glask ouz ha diskaret ar c'hoar-
zision. Klodina a lakeas sevel a-nevez meur a hini anez,
kement ha ma c'hollas.

Klask a rae kement a c'helle hallerent da c'hoar Doue
ha da zividigez an enoer. Pemp yalc'h he doa evil he
d'ober...

WAR DRO AR RE GLANV

An thermometer.

Ouspenn an traoz-ze, — sellit ouz pennad Feiz ha Breiz miz meurz, — eo mat kaout e pep ti eun thermometer da vuzula an derzien. War ar miz eo retoc'h eged e nep lec'h all, rak ma ne vez ket goullennet ar medesin evid an distera poan arabad eo gina evit her gervel ma weler en deus terzien hag an thermometer

denio n'en do ket a ezom da ober kement a rebe-chou.

Ar pez a die beza graet-bemdez.

Bemdez eo red d'an diouallerez kempenn ar c'hlanvour, gwalc'h d'ezan e benn hag e zaouarn; diroues-tla e vleo; rei d'ezan eur palouer ha savon da gempenn an derzien.

Ma vez thermometer a eun ti, e vo ket oies gouzout montan ha pa vo bet diskouezet d'eo'c'h eur wech e vezo'c'h barrek d'en em denna gantan. Chiffron a zo warnan: 34 an izela; 42 pe 43 an uhela. Linenn ar 37 a zo ledanoc'hik eged ar re all hag alies e vez moulet e liou ruz; hommez eo linenn ar yec'hed ha, bep wech, a-raok ober implij eus ar bevegese e ranker lakat ar merkur a zo en e greiz da ziskenn, da nebeuta betek 37, ouz e heja en dra ma talc'her peg ennan dre ar penn uhela. Pa vez diskennet ar merkur da 37 pe izeloc'h e c'heller lakat, pe en e c'hennou pe e goulede e vouzellou epad dek munut pe wardro. Ma en deus terzien ar merkur a zavo hag a jomo azav anezan e-unan. Arabad eo heja ar benveg a-raok beza gwelet war he linenn eo ehomet ar merkur a-zav. Ma z eo ehomet war 38, n'eus ket kalz a derzien; 39 a zo eun tamm brao; 40 a zo kenan; 41 hag ouspenn a zo terzien vras. Dindan ar gazel n'eo ket aes kemeret tommiter an den, rak an thermometer ne jom ket e e bias na tost a-walc'h d'ar c'hroc'hen epad dek munut, met ma ne gaver ket aes evid eun dra pe eun all hel lakat e goulede ar bouzellou, e c'heller lakat dindan ar gazel; kerkoulz e vezo eno c'hoaz hag e nep lec'h all; d'ar vugale koulskoude e ranker atao mizula o zezien o lakat an thermometer d'ezo en o diadrenv. Diou wech bemdez e vezo kemeret terzien ar c'hlanvour, diouz ar heur ha wardro pep eur diouz an abardez, diouz an abardez, peurlies, e vez uheloc'h eget diouz ar heur. Mat eo skriva, war eun tamm paper, uhelder an derzien d'hen diskouez d'ar medesin pa deu d'an ti. Bep tra ma vezo bet graet im- plij eus an thermometer e vezo kempennet gant dour en ha savon pe gand eun tamm ouat ha dour-kologn.

Kenta tra d'ober d'ar c'hlanvour.

Kenta tra a zo do ober pa vez eun den klanv en ti eo licha d'ezan eur gwele gant dihad fresk; goudeze, gwalc'h ar c'hlanvour, penn kil ha froad gant dour c'hlanv ha savon ha gand alkool pe zour Kologn; lakat dihad fresk d'ezan goude beza o zommet, ouz red, hag ober eur c'hriba d' vleo; ar c'hlanvour a gavo gras beza kempennet evelse hag ar medesin pa

denio n'en do ket a ezom da ober kement a rebe-chou.

« bicarbonate de soude » en eur werennad zour evit rinsat e c'hennou goude ar gwalc'herez-ze. Setu aze eun dra hag a vez ankoume'haet ober e meur a lec'h, ha koulskoude netra ne zispilij kement d'ar c'hlanvour evel ar vhezenn fall a ro e c'hennou d'al laer d'an tizenn ha d'al louzler.

Ma rank ar c'hlanvour eun hir war e gein e vezo kempennet d'ezan e gein gant eur banne dour Kologn hag eun tamm lien, secl'et ha fruilhel poullr warnan.

A-raok an noz an diouallerez a gaso er miz eus ar gamp an fraon n'eus ezom ebet anezo hag a renko an traoz a zo ezom anezo. En hent-se pa deuto an noz n'he devozo ket a ezom da veza o redet amn hag a-hont, dre an derzien, da ober trouz ha da vi- ret ouz ar c'hlanvour da gousket, gwasa tra a oufe da ober rak ar c'housket eo ar gwella louzou a zo ha ne vez ket kavet da brema e spolliterez ebet!

Neuze 'ta e renko, a-raok an noz, al louzler, an evachon, ar c'hennou pe ar glaou evid an tan, ar goull, an alumetez, ar c'hastoretouenn, ar c'hleuzer-alkool evit tomma an traoz, ar pod plat, ar voutail- leri evid ar gwele gant dour tomm.

An noz a zo hir ha doanits d'ar re glanv; an dioual- lerez a ranko beza divorfil ha kaout skotarn ha lagad mat da c'hellout, dal ma tigozeo, lavaret d'ar medesin penaos e vo bet tremenet an noz gand ar c'hlanvour.

Pa en eun gavo ar medesin e kavo paper an derzien merket; pod ar c'hroz, hini an froaz hag hini ar fank lakat a gostez; kountet e vezo d'ezan penaos e vezo lea, eun torch lien fin, d'ezan da lakat war gorf ar c'hlanvour da zelaou trouz e skevent hag e galon, eun torch all da zec'ha e zaouarn ha, dour ha savon d'o gwalc'h goude ma vo bet o krabanata an den klanv.

Hag arabad eo ankoume'haeta netra eus ar pez a zo bet an gourc'hemennet gand ar medesin da ober d'ar c'hlanvour; arabad ankoume'haet pegoulz ha penaos rei al louzler pe seurt a ranker da rei d'ezan da eva ha da zibri. Kuzulion ar medesin ne vezont ket henvel atao, evel ma ne vez ket henvel atao ar c'hlanvour.

Ar medesin.

KORNIG AR VUGALE

Bugale! Bugale!

Penos e vo gret da difout ar vugale evit ma teuit e Breiz ar Brezoneg?

Pa vez savet eun ti, ne vez ket savet peurlivour evit kaout ar bijadur da vernia mein an eil war egile met ivez evit loja eun tizeg benag. Breiz ar Brezoneg, savet breman, n'eo ket het gret evit galout skriva war roll ar Brezoneg, eur vrezier nevez... Savet eo evit ma vo dastumet eun-leiz a vugale, holl vugale Breiz-izel ma vefe gallet. Al labour-ze ne vo ket aes, a dra zur, zoken evit boda bugale ar skollion kristen. Petra vevra! Ne vez netra bep poan hag al labour en devez konstet ar muñ d'an den, en devez ive an d'houdegez vrasan dirak daoulagad an Aotrou Doue.

Evit hen kas da benn, Breiz ar Brezoneg a c'houl- lenn zikour diganeoc'h holl, lennerien ger: diganeoc'h, Aotroued Beleten hag a zo ken bras ho kalloud; diganeoc'h mistri ha mestrezed kristen hag a glask mad ho vugale; diganeoc'h holl, Bretoned kalonek, n'eus forz p'ho o'ell, n'eus forz eu pe barron, bras pe vitan, kuzet pe anavezet, emoc'h o chom.

« Chou! hag boch' eus en ho yaonankiz, pe breman c'hoaz meutez, bet ar c'hont da ober eun dra bemag evid an Aotrou Doue, setu evitoc'h eun digonez mat evel ma ne gavo'c'h ken, da zervic'ha war eun dro Doue hag ho pro Breiz-izel.

Ezom hon defe da gaset e pep parrez unan da derveze skrivan deomp, klask bugale, sikour renerien ar Vrezier, en eur ger, beza er barron-ze rener Breiz ar Brezoneg (1).

Gott a ran ne blij mat da Vreiz en em ziskouez. Ar re vat a vez bepred iel a galon. Aman, avat, eo arabid chou d'en eun zontal. Digasit d'imp raktal, ar re a c'hanno'c'h, o deus bolante vat, boch' ano hag boch' adres; ni, neves, a gaso d'ec'h kelou hag a laro d'eo'c'h reiz ha skler kement ho po da ober.

Na feiz ket hep difenn na zikour bugale ho parrouz, pegav e zo savet breman eur Vrezier evit. Ar vat a refet evelse a vo divent, dreist holl mar gallit digas d'imp nevez, unioù bugale hag a zo er skollion laik.

Breiz ar Brezoneg hag ar skol

Ar re o do ar vadelez d'hor sikour a glevio, en eur gret gant al labour dreist holl, bep seurt rezontion, evel an eus klevet ma-unan alies a wech.

Unan a laro: « Me a gas ma bugel d'ar skol da zesk galleg; Brezoneg a-walc'h a ouezo bepred: galleg eo en deus ezom da c'hoarout! »

« Ho! ya! ya! ar bugel a vez kaset d'ar skol da zesk galleg; met, eun dra anat eo hirio — hag an dud gouzik n'an dislavariant ket war genentse — ar bugel breton a zesk brezoneg ha gwelloc'h ar galleg ma lesk anezan dre ar Brezoneg: « Ar Brezoneg eo alc'houez hor spered evel n'eo ar galleg alc'houez spered ar C'halloued. »

« Kement-se a zo brao, a laro unan all, met em far- rouz n'eus nemet mistri ha mestrezed ha ne ouzont ger Brezoneg ebet. »

« Ya! Siouaz, evelse enan kant e meur a lec'h, Penos ne vefe ket, pegav ar vrezier hag ar vreztered a zo hirio oc'h ober skol d'ar vugale n'o deus kavet den war o hent evit deski d'zo ar Brezoneg? »

Breiz ar Brezoneg aman c'hoaz a reiz pe tra. En eur rei da anout d'ar bugel breton kement a zelle ouz

Breiz, en eur zesk d'ezan lenn ha skriva yez kser e dud koz, hon Breiz ar Brezoneg a raio labour ar vrezier, hag ouspenn, en doueze e tanzo abenn diweztoch meur a hini eus bugale ar Vrezier a zalc'ho, iziane hon deus, gant o stu- di — mistri ha mestrezed hag a c'hallio deski ar Brezoneg d'ar vugale a vo fizet enno, pegav i ostan o do, epad o yaonankiz, desket mat anezan.

« Breman, avat, a laro eun all c'hoaz, ma vez er bar- rouz mistri ha mestrezed skol hag a zesk Brezoneg d'ar vugale, ne weler ket da betra e servij lakat ar re-man e Breiz ar Brezoneg. »

« Chou, kervodour ker, a gomp evel eur doktor; ma le- zit da laret d'eo'c'h, koulskoude, penos er skollion e- lec'h e vo desket d'ar bugel ar galleg dre ar Brezoneg, ne vo ket bepred desket d'ezan pere eo gwirion, Breiz-izel, pere eo he gizioz, pere eo he sonioz, petra eo ar Vretoned, petra a roont da Vro Frans, petra a c'houlennont digant... »

« Ha neuz, zoken ma vez desket an traoz-ze holl d'ezan er skol, ar bugel ne gollo nag e arc'hant nag e leon o tost e Breiz ar Brezoneg, rak houman a heuilho anezan betek e bennezek v'ha, evel m'hel lavarimp dizate. Alies, war ar miz dreist holl, ar bugel ne vez all kaset ken d'ar skol goude e zourzek v'ha. Ezom a vez anezan; ar bouk a vez re bell, ne zesk ket a-walc'h! Digarezioz a vez kavet, hag ar bugel a chom er ger. Petra c'hoarvez neuz? »

« Da gentan, meur a wech, pa vez deut ernez ar skol, ar bugel a zize pep studa, ha pa ya da zoudard, ne oar ken, koulz laret, na lenn na skrivan. Kement-man n'eo ket eun hunvre. Kavet em eus war ma hent meur a hini. »

D'an eil, goude beza labourt epad ar zut er parkou pe war e vicher, ar bugel, arzu den yaonank, a fell d'ezan, d'ar zil goude an oferenti, mont, pa ne vez ket poir ar ger, d'ar bouk pe marteze en ker d'ober eur valedenn, da zausal, da zesk kalz a zroug.

Breiz ar Brezoneg, gant he c'honstivadigoz (1) ni- verus, gant he lennadegoz, gant he c'helouenn (2) a raio d'ar bugel lenn ha skrivan bepred hag, e- lec'h ankou- ma'haet, e tlec'ho da zesk atao, ma vez aketus da heuilh an stion ha da ober an dezerion ret d'ezan.

Ar goullion gret d'ar zil a zalc'ho anezan tost d'ar ger hag a zifno e spered en eur ziskuzia e gorf hag en eur rei d'ene eun tamm magadrez.

Ar c'houer hag ar marc'hadou lunedou

Eun den diwar ar miz en doa tolet evez ne oa o tougen lunedou nemet an dud desket. Eun deiz e soajas, hen ive, mont e ker da breman eur re evitan.

En eun gaved en ti ar marc'hadour, heman a lakeas d'ezan war e fri eur re lunedou en eur laret d'ezan lenn war an diadenn stag ouz ar voger.

Ar c'houer a astennas e c'houzoug hag a sellas piz. Kerkent e lavaras: « Ne weler netra gant ar c'houz gwer man! Ar marc'hadour a roas d'ezan eur re-all, eur re all c'hoaz ha penn pe c'houe'c'h re goude. Skuz d'ar fin e c'houlenn mas rust digant ar prener: « Ne weler netra c'hoaz? »

« Nam avat, netra. — Met gouzout a rit lenn koulskoude? — Leuz' eme hon c'houz gwer-man. N'ouzont ket da. M'hor goustesen n'am bije ezom ebet eus lunedou... »

Gret gant eur skober eus Lunuana.

Mignon ar vugale.

(1) C'houer. (2) Diwarben kelaouenn bugale Breiz ar Brezoneg e kempennet er miz a zeu.

CABINET BRESTOIS
Téléph. 634 63, rue Jean-Macé, Brest

Un e vez dreist oll gwerret ha prenet *Antelou* a bep seurt. Hôet e vez distakadurioù evit betra. — Ty a fuzians.
Ma fell d'hec'h prena, pe gwerzhañ, unvan, duvez, pe stizhon, aganter, il da vureo ar «Cassier», Bassiers, eno e vezoc'h servichet mat: ha kaset a vez d'hec'h roll an holl dier ha stallioù-gouverez, d'hec'h da oter emañ ho liba.

Gafella dre vras an alar BRABANT dispar, henn amavezet e gwerizonez Rouanez an eler

"L'Empetteuse"

E BELBÉOCH, 11, rue CLANDERNE

Essa dreza hepken hag hec'h e c'henvez, 120, 135, 145 ha 155 kilogr.

Ali d'ar C'hounideien-douar

Al louzere evit al loened o tougen hano MOREUL eo ar re amavezela ha prizeta. Gwellant a reont o stal da vagerien-loened Breiz.

- 1° POUDRE RECTIFIABLE MOREUL, 6 fr. 50. — Eul louzou eo ouz ar strakouillon.
- 2° POUDRE HALSAMIQUE MOREUL, 6 fr. 50. — Eul louzou evit stanka an tress-ruz.
- 3° POUDRE ARMORICANNE MOREUL, 6 fr. 50. — Da lakaat ar parrez da deurt e gwele.
- 4° POUDRE CROMANNE MOREUL, 6 fr. 50. — Louzou ouz klaveit ar moeb.
- 5° POUDRE SUISSE MOREUL, 6 fr. 50. — Louzou evit stanka ar foveret d'ar c'hounideien ha d'ar fruoz.
- 6° POUDRE VERMOREL MOREUL, 6 fr. 50. — Louzou ouz ar prevalet.
- 7° POUDRE APERITIVE MOREUL, 6 fr. 50. — Louzou da rei blaz da zibel.
- 8° POUDRE AFRICAINE MOREUL, 6 fr. 50. — Louzou da lakaat ar parrez da c'hounideien par.
- 9° POUDRE OVARINE MOREUL, 6 fr. 50. — Da lakaat ar yer da zov.
- 10° ONGUENT ROUGE MOREUL, 8 fr. — Mat da zebel c'hounideien; eul louzou eo ouz korev an diveskher.
- 11° LIMBENT BRITON MOREUL, 8 fr. — Ouz ar c'hounideien, ar strakouillon, ar stizhon ha kalodenn an teli.
- 12° BIPARATHEUR MOREUL, 8 fr. — Ouz goullou ar c'hounideien: poumon-glin, dibennet, divokoz klaveit hag all.
- 13° ANTIPARASTAIRE MOREUL, 8 fr. — Ouz klaveit ar c'hounideien: debrou, darand, rogo, laou.
- 14° BRUVAGE MOREUL, 8 fr. — Ouz ar c'hounideien hag ar gwerier gant ar c'hezeg.
- 15° METEORIQUE MOREUL, 8 fr. — Da barea ar c'hounideien diwar ar lezet d'ar.
- 16° LACRIPAUDINE MOREUL, 8 fr. — Louzou ouz an touzoug ha klaveit tress ar c'hezeg.

Selle e vez ouz ar Tross, ar Grande Pharmacie Moreul, Landerne.

ARREBURI - Prenez ar reben, ar re tress, ar re gwerier, ar re gwell marc'had a vez Kavet e ti **VICAIRE-LEVEC**

Maer Landerne - ar reben
105, straed Jean Jaures, (rte de Barz gwechall) BREST

Distallit mat e 105 a Landerne, ha ne ket eun ti all evit!
Médicine-aveur e Dabazadeg e Arts, Faculté e Paris 1925

Prenez ar reben a bep seurt en akajoù, krou, dizeo. Sial vras evit an arreburi gis-Yves, krouer Landerne ha krouer Gloc'h, matalasennou, pluv, palisennou, mellezennou. Arreburi krouer gwerizonez ar reben a vid an holl diwar ar muez. Kaset a vez evit betra d'ho ti dre gwerizonez.

Diskenn bouzellou

Evit beza servichet mat heb eozm da baea re gor, it, gant fuzians, da di ar brezad mat ma 'z eo

H. LE ROY, bet foret e Pariz,
hag a zo o chom er rue Jean Jaures, n° 139, Brest
ar rue Barz gwechall, hary en oetras

Kaout a reoc'h en e di a hep seurt gourizou evit gwazed, merc'hed ha bugale

Lereier en deus ivez evit ar re a o'hell beza diest gant gwazed o diveskher.

Oher a ra ar par e c'hounideien ouz ar hebez gourizonez ar c'houz.

Roit d'ho pugale

AR SIROP FERET
ar gwella evit KRENVAAT ha NETAAT ar good

Toennou SPECK en «EVERITE»
grêt sant simant hag emañ, ar dreuz ket an dour anez, a vir ouz ar ruz koulz hag ouz an douer.

PEURBADUS

E plidennou a bep mudi betek 30 kg. Eo ha prim da staga, forz gant poul. — Teit er vez ouz ar vachadour grêt hevev. — Ouzenn 2000 poul, en o zouz *Poul et chausse, Marine Nationale, Poulerie da Moulindiane, saine des Produits chimiques*, ete, bet servichet en douz ar gwell.

E gwerz e TI SPECK, 46, rue Jean-Jaures - BREST
(Gwechall en Pariz, e-touez ar rue Victor-Hugo)

Gwerz ar «EVERITE» evit Brest

Ti Speck a ra da c'hounideien en deus ivez e gwerz

Kement izoz emañ 'vit sevel lojeiz:

Koad an Nord, toul e macheter, ruz, simant, plidennou e tol e hep ment hag ha hep hez, betek 30 kg. Kartons goudeun e chelz mont betek 10 vloaz. — Livaj a bep liou, e hec'h o poueza etre 2 ha 10 kg, ete.

Koadach, emmenzerach, dorjoz, presekou, ete, grêt diwar vuuz.

SPECK a zav ivez tiez marc'had mat e mela pe e veit e macheter, e zeli briz

Hadou evit Hada

F. HILY

144ah - 32 Landerne
10 G. Nazard 818
16, Kao Deon - 1 ha 3, Straed ar C'henvez

LANDERNE

GWIPANAZ - PLOGASTELL-DAOULAS

Gwerzieren ar merk-man

Agozennichen war an holl bakadoù

HADOU, dreist-holl hoetabez, karotez gwen, ruz, meln, ruz, hag all.

Marque Déposée

DIVINADENNOU

DIVINADENNOU MIZ EBREL

- War o rok dindan o hodou, Ez a d'ar park va mevelou?
20 p. ar r. Degaset gant Mari Bramouelle Sant Diég.
- Eun dra 'meus tadet dreist an ti? Pour set d'e glask e kavan tri?
20 p. ar r. Degaset gant Muzi Bramouelle.
- Diou renkad dimezadell gwenn Hag eur c'hilg ruz d'o c'hempenn.
20 p. ar r. Degaset eus a Gonk gant Eur plac'h yaouank dimezadell Ne c'hoaz den ouz he gwelet.
- Me 'm eus eun avalig, En deus temp askourig, Te beo, ne deo, Lavar d'm me-petra est.
20 p. ar r. Degaset gant eur plac'h yaouank eus a Gonk.
- N'he deus na troad, na dourig, Gwech gant tiz, gwech war he fouzig, Heb ober war ouz seurt e red, Dre an hent he deus digoret.
20 p. ar r. Degaset gant S. Boucher Plougerne.

Arabid degus ar respouzhon c'hoaz ken na vo twaret hep ober.

Perak e za muioc'h-mui a dud da di

ALLAIN
BLOUTERIE - PHOTOGRAPHIE
BREST - 60, Rue Jean-Macé - BREST

CHAG E LANNUS ?

Abalamour: 1° Eo gwelloc'h marc'had evit magalennou ar zehennoc'h a fregon.
2° E vezit dimezadell ag servichet mat gant Bretonned mat.
3° Eur c'hado kaer a vez roet war marc'had ar bizadourion oher.

1° Mont a ra da dennoù poltre i ar friko var al beach.
2° Heia na ti Brest i unan i'ar dud nevez ouz en c'hado hag unan da bep hini ar ruzerion.
3° Eun agrandissement 30 em. X 10 a ra da dind nevez o deuz gant o souz en e di var marc'had eun douzenn poltrejou ouz an dud nevez.

Gouennit diouz ar re a zo het - Ar gwella testenit eo.

Galerie Saluden 14, rue Traversé BREST

Paperennou livet -:- Skendennou a Relijion
Kadreou skendennou
Gwerennou livet. -:- Aoz ar gwerennou-tilz
Kinkla an ilizoù

PUBLICITÉ

Toutes les annonces sont faites à l'année.

Un seizième de page.....	150 francs
Un huitième de page.....	200 francs
Un quart de page.....	450 francs
Une demi-page.....	825 francs
Une page entière.....	1.500 francs

La publicité est reçue à l'imprimerie, 4, rue du Château, Brest.

AU TIGRE ROYAL
FOULINENNOU HA KRECHIN
BREST - 37, Straed Siam, 37 - BREST 1. c. 2

EUN DIBAB BRAS A FOULINENNOU A BEB ORIN
AN TRUCHEMEL, AN ADAL, EUS HO DIBAB
Prenez a vez er krez krech ha larn, karellid-keuz, gis d' krouer, pouez koulz hag all. - He bezoc'h vezont prezet mat.

Brasa ha Gwella Marc'had

GWELEOU HA MATALENNOU
Pluv-weleou hag orilleroù
A gavoeh e ty

L. LE BIAN
39-41, Plasenenn Marcellin-Berthelot - BREST

Gloab a hep seurt ouz ar Yru hag eus ha ruzveze-hez, roun, pluv, denachot evit matalasennou hag oll draou evit an digez. — Meul ouz ar c'henta.

Eo e vez krouer hevev. — Ty a fuzians.

Klavezou ar Gwad hag ar C'houz'hen

Essez, gwerz, suez, d'ar, eun fell prezet evit ar *Basson Tre-muz*, ar suez, krouer a savet.

Klavezou Krou ar Tress, parrez d'ar Trehan (d'ar mui)
Prezerec e vez drog-ar-muz, krouer gwen, d'wad.
Brest'hou ha Serum, Holo Radium

D. P. TESSONNIERE
50, Straed Aiguillon - BREST

Klaved ar c'henoù hag an dent

L. JÉZÉQUEL
Loret gant skol-redesinerz Paris

A denn an dent hep poan hag a laka dent nevez, war oher ha war gauthouk, hervez ar skouerion diviza.
Gwarantisa a ra e labour.

RESEO A RA:
Hez Linn e LESNEVEN, Hêral Le Roux, ha bez Sadorn
e BRASPARTS hag ar FAOU - Ar d'ar d'ar d'ar d'ar
a gouz brezonnig, ha hevev, e skouerz na a eo gant an
A. Levisson, oher-d'ar loret evit an. — ouz a f'ouz ha
e our e chellor mont da gant, da VREST, 4, passage Ste.
Martin. 141-6-6

TAOLIT EVEZ MAT I
N'ankounac'hait ket
penaos an **DILHAJOU**
evit GOAZED, PAOTRED YAOUANK ha BUGALE
ar re Wella, ar re Gwella-Marc'had

Aux ELEGANTS
80, rue Siam, BREST (Gwechall ti LIVENAIS)

Ti a fuzians ha brezet mat

EUN DISKEN-BRIZ a 2 % a vez roet d'ar Familhou azevuz ha d'ar aouarded marc'had ar Brest

Feiz ha Breiz a zo pevar real ar pez

BREST, MOULEREZ AR SKRIDOU MAT, 4, STRAET AR C'HASTELL